

JAARVERSLAG
2020

Zeggen dat 2020 een heel bijzonder jaar was, is een open deur intrappen. Het jaar begon veelbelovend met de officiële ondertekening van de intentieverklaring tot samenwerking met zusterorganisatie Arsia op 21 februari 2020. Een samenwerking die de Vlaamse en Waalse veehouders alleen maar voordelen kan opleveren die voortvloeien uit het delen van kennis en kunde van beide organisaties. Eind februari waren er de erg succesvolle Agridagen in Ravels, met op de eerste dag de uitreiking van de Bioveiligheid Awards. Onder massale persbelangstelling werden de winnaars van de felbegeerde eretitels bekendgemaakt. Met hun "manier van werken" zijn zij de gewaardeerde ambassadeurs van de visie waar DGZ voor staat: preventieve diergezondheidszorg.

En toen was er Covid-19. DGZ kon operationeel blijven, weliswaar met een aantal beperkingen: zo waren er weinig tot geen bedrijfsbezoeken en verschillende geplande projecten werden on-hold gezet. Bovendien stelden we op vraag van de overheid 3 van onze nieuwste PCR-toestellen beschikbaar om coronatesten uit te voeren. Telewerk werd, als de functie het toeliet, verplicht en digitaal vergaderen werd - met vallen en opstaan - het nieuwe normaal. Door het accuraat ingrijpen van het management en de directie zijn we er met zijn allen in geslaagd om de operationele resultaten op een vergelijkbaar peil te houden als in een 'normaal' jaar.

De kernprocessen van DGZ en MCC werden verder op elkaar afgestemd en de operationele leiding werd eenduidig ingevuld: daarmee werd de integratie met MCC verregaand afgerond. De synergie die we hiermee realiseren, kunnen we doorvertalen in het voordeel van de klant. Corona heeft natuurlijk een impact gehad op onze werking maar het heeft de medewerkers en het bestuur van DGZ nog meer gemotiveerd om, ook in moeilijke tijden, de missie van onze organisatie waar te maken. Namelijk onze Vlaamse veehouders ondersteunen om met gezonde dieren hun boterham te verdienen en zo een (belangrijke) bijdrage te leveren aan het bezorgen van gezond en veilig voedsel aan de consument!

Marcel Heylen
Voorzitter raad van bestuur

“De moeilijke coronatijden hebben DGZ nóg meer gemotiveerd om de Vlaamse veehouders, samen met hun dierenarts, te ondersteunen om met gezonde dieren én goede economische resultaten bij te dragen aan veilig voedsel voor de consument.”

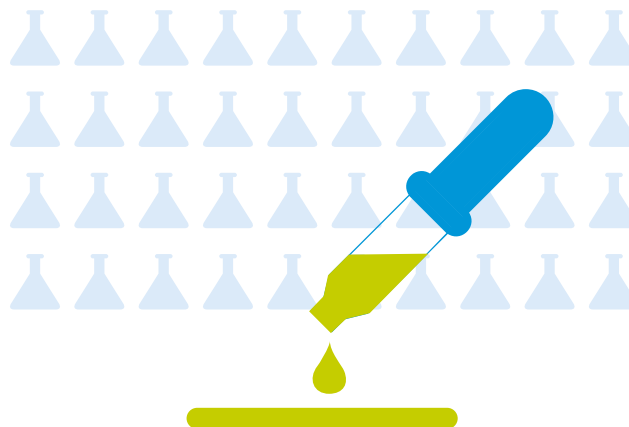
LABOANALYSES

62.674	antigeendetectie
13.189	autopsie
143.544	bacteriologie
115.803	serologie melk
6.846	parasitologie
34.696	PCR
966.718	serologie dier

= 1.343.470 laboanalyses

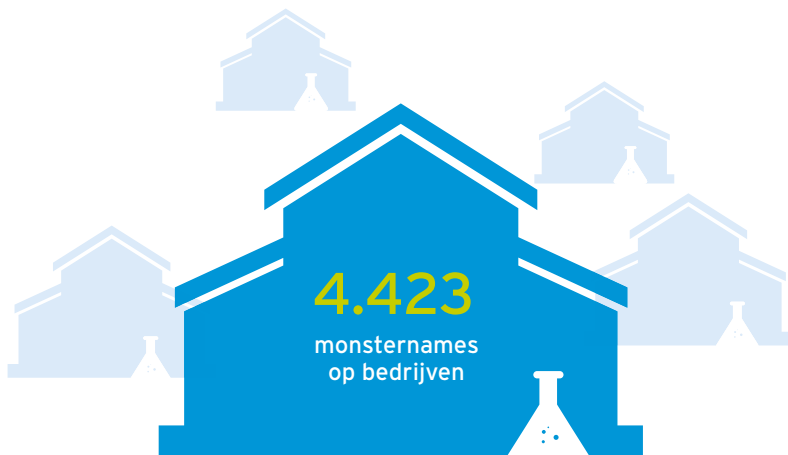
AANTAL MONSTERS

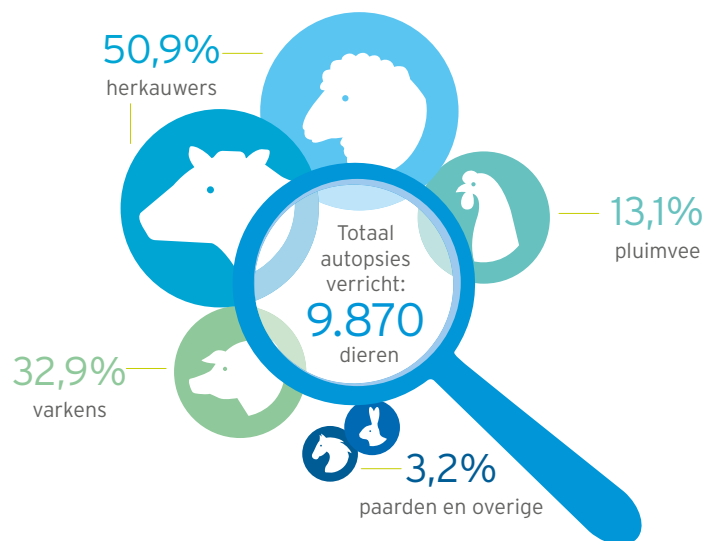
1.392.856 monsters
ontvangen voor onderzoek

CIJFERS IN BEELD
GEBRACHT

MONSTERNAMES

AUTOPSIES

2.280.401 meldingen
in de Sanitel databank & **bestellingen**
van documenten en materiaal voor
identificatie en registratie

DGZ drukte en
verstuurde
841.724
identificatiedocumenten

DGZ leverde **14.215.790 oormerken**

DGZ-medewerkers gingen spreken
op **34 infosessies en voordrachten***

1.176 bedrijfsbezoeken*

79%
in het kader van
identificatie en registratie

21%
in het kader van
gezondheidszorg

* Cijfers liggen lager dan andere jaren o.w.v. impact Covid-19 en onze dienstverlening werd anders ingericht

18.101 klanten kregen meermaals telefonisch advies van onze helpdeskmedewerkers. Van alle klanten die ons in 2020 contacteerden zijn:

51%
veehouders

22%
dierenartsen

27%
andere

DGZ Labo breidde de talrijke **geaccrediteerde analyses** uit met:

- De opsporing van antistoffen t.o.v. zwoegerziekte bij schapen en Capriene Arthritis en Encephalitis (CAE) bij geiten
- De opsporing van antistoffen t.o.v. Newcastle Disease (NCD) door middel van een Hemagglutinatie inhibitie (HI)-test

Daarnaast nam het DGZ Labo vrijwillig deel aan **bijna 160 ringtesten** die het met **glans doorstond**. Zo kan het DGZ Labo de **kwaliteit** van de testen niet alleen op een uniforme en objectieve wijze **controleren** maar ze ook **op peil houden**.

Zowel voor haar labo als voor haar I&R-activiteiten streeft DGZ constant naar **kwaliteit** met **accreditaties, certificering en diverse erkenningen door bevoegde (overheids)instanties**.

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

Vlaanderen
is open ruimte

DGZ Labo is geaccrediteerd volgens ISO 17025.

189.093 gebruikers

van de DGZ-website
bezochten samen

2.261.647 webpagina's

De **DGZ-website** kreeg een **nieuw jasje** en werd door een aantal nieuwigheden uiterst gebruiks- en mobielvriendelijk.

De beknopte en actuele overzichten in onze tweejaarlijkse **Veescop-publicatie** blijven in de smaak vallen van haar lezers: ze krijgen snel info over bevindingen uit onze autopsiezaal, evoluties in dierziekten en trends in de programma's en ziekten. En dit zowel over herkauwers, varkens als pluimvee.

Het aantal bezoekers dat hun weg naar onze **Gezondedieren-blog** gevonden heeft, is op een jaar tijd meer dan verdubbeld. Met o.a. autopsiecasussen en besprekingen van praktijkgevallen willen we dierenartsen in het veld nog beter wapenen om hun veehouders met raad en daad bij te staan.

We stuurden **29 persberichten** naar de vakpers voor veehouders en voor dierenartsen.

In totaal verschenen **103 artikels** in zowel nationale als internationale tijdschriften.

We verstuurd **170 nieuwsbrieven** naar een database met bijna **27.000 abonnees**

14.278

rundveebeslagen

(vleesvee, melkvee & gemengd)
met 1.101.937 runderen

255

vleeskalverbeslagen

met 162.865
vleeskalveren

17.438

schapenbeslagen

met 112.792
schapen

7.329

geitenbeslagen

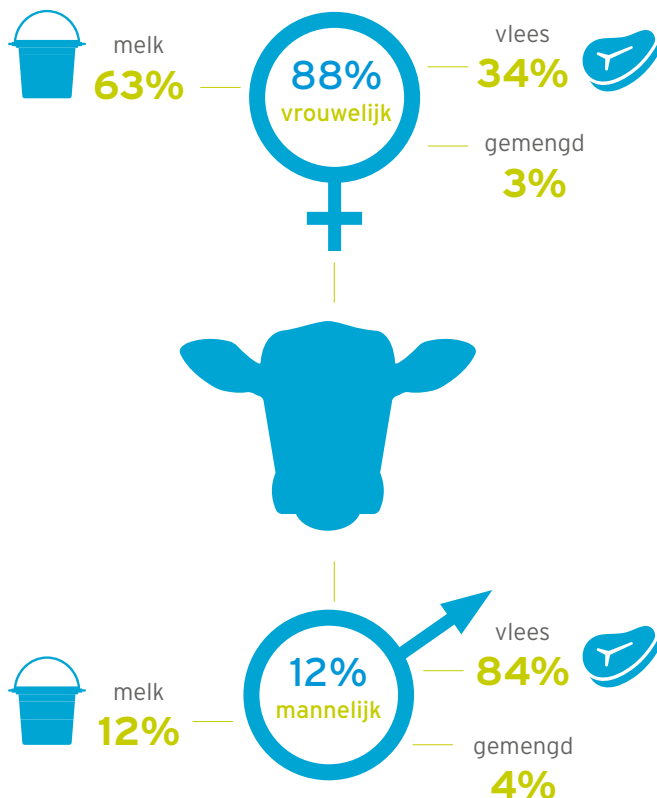
met 66.053
geiten

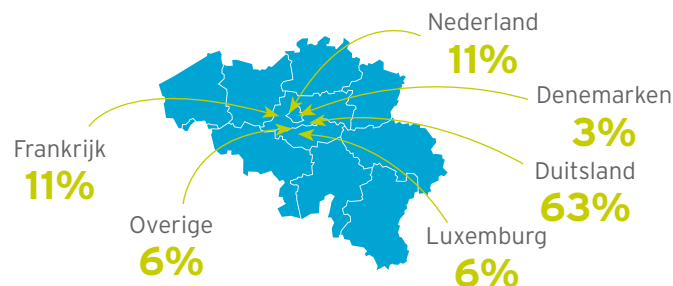
1.568

hertachtigenbeslagen

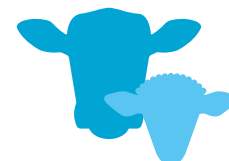
met 6.116
hertachtigen

183.473 runderen aangekocht
10.645 runderen ingevoerd uit:

"75% van onze laboanalyses en 98% van onze monsternames worden uitgevoerd onder accreditatie."

907.217
laboanalyses
op grote en
kleine herkauwers

2.422

pluimveebeslagen

met **54.056.917** dieren

(met uitzondering van hobbybedrijven)

24 broeierij-beslagen met
22.120.080 eieren

36.786.628

braadkippen

8.943.891

legkippen

8.326.398

overige

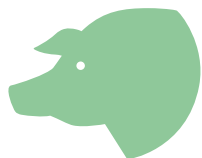
20

loopvogelbeslagen

met **2.412** dieren

(met uitzondering van hobbybedrijven)

2 broeierij-beslagen loopvogels met
2.499 eieren

5.376

varkensbeslagen

439.069

fokvarkenplaatsen

87.432

opfokvarkenplaatsen

4.635.543

vleesvarkenplaatsen

1.701.859

biggen

18

konijnenbeslagen

met **87.576** dieren

(met uitzondering van hobbybedrijven)

224.028

laboanalyses

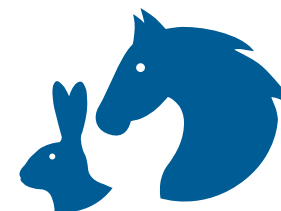
op pluimvee

194.181

laboanalyses

op varkens

10.083

laboanalyses

op paarden en overige

JANUARI

Ook in 2020 blijft de varkenssector de **strijd aanbinden tegen het PRRS-virus**. De accenten van het programma liggen nog steeds op zowel de certificering van de KI-centra en ondersteuning van de fokbedrijven, als op de verdere verdieping van de PRRS-Monitor voor de conventionele bedrijven. **Nieuw is dat vleesvarkensbedrijven nu eveneens kunnen instappen in het programma.**

Vanaf februari kunnen overwegend melkleverende bedrijven hun **vrije status IBR (I3 - I4) bewaken aan de hand van periodieke tankmelkonderzoeken.**

Veehouders zijn welkom op de stand van DGZ op de **Agridagen**. Op 28 februari worden daar de **Bioveiligheid Awards uitgereikt**. Collega-rundveehouders kunnen zich **laten inspireren** door de zes genomineerden via **filmpjes op onze website**.

DGZ en Arsia tekenen een **intentieverklaring tot nauwere samenwerking** op de opendeurdagen van Arsia.

De nieuwe aanvraagformulieren zijn niet alleen beter afgestemd op de behoeften van de bedrijfsdierenartsen, ook het **gamma klinische biochemie bij verschillende diersoorten wordt uitgebreid**. De **BELAC audit verloopt succesvol**: de transitie naar ISO17025:2017 wordt toegekend en de **scope wordt uitgebreid** met de HI NCD-analyse.

Bij DGZ zien we jaarlijks een stijging van het aantal autopsies op paarden. Om de paardenpractici en dierenartsen nog beter te informeren, organiseren de dierenartsen diagnostiek een **opleidingsavond over het nut van autopsie en histologie bij paarden**.

FEBRUARI

MAART

De **coronacrisis** barst in volle hevigheid los. **DGZ wordt erkend** als 'bedrijf dat noodzakelijk is voor de bescherming van de vitale belangen van de natie en de behoeften van de bevolking'. Alle mogelijke **inspanningen en maatregelen** worden geleverd om de **dienstverlening zo optimaal mogelijk beschikbaar** te houden. Voor de officiële diergeneeskundige activiteiten stelt de overheid, in overleg met DGZ en Arsia, een **prioriteitentabel** op.

De **Europese wetgeving verbiedt voortaan de bevestigingsonderzoeken voor de wettelijk bestreden types van Salmonella** bij fokpluimvee en leghennen.

De maatregelen om verspreiding van **influenzavirus type H3** bij pluimvee tegen te gaan worden afgebouwd: bij de verplaatsing van dieren en broedeieren hoeven pluimveehouders niet langer een analyse te laten uitvoeren.

DGZ maakt de **resultaten van het abortusprotocol 2019** bekend. Er zijn in de loop van het jaar bijna 4000 runderabortussen onderzocht. Het abortusprotocol draagt in belangrijke mate bij aan de bewaking van brucellose en BVD. Ook bij kleine herkauwers blijft het een **nuttig instrument** om oorzaken van abortus op te sporen en ziekten zoals Q-koorts te **monitoren**.

APRIL

Blauwtong serotype 8 circuleert nog steeds

in onze contereien. Vaccinatie blijft de enige manier om runderen en schapen te beschermen tegen deze ziekte.

Veepeler Rund ontdekt een geval van besnoitiose op een West-Vlaams vleesveebedrijf.

Het gaat om de eerste vaststelling in België zonder dat er een rechtstreekse link is met import uit een risicoland.

MEI

Met het **mini-KB IBR** neemt de sector een aantal **nieuwe maatregelen die noodzakelijk zijn om het virus volledig uit te roeien** en insleep van het IBR-virus in een vroege fase op te sporen.

Anticiperend op de heropening van de export van varkensvlees naar derde landen, start het FAVV met een **actieve monitoring voor Afrikaanse varkenspest**.

DGZ Labo voert hiervoor As-ELISA's en PCR-testen uit op sera.

Veepeler Varken publiceert zijn activiteitenrapport 2019.

De meest voorkomende redenen tot aanvraag voor tweedelijnsbegeleiding waren **ademhalings- en spijsverteringsproblemen**.

De meest voorkomende oorzaak van deze laatste was varkensdysenterie.

Het laboratorium van DGZ introduceert verschillende nieuwe testen:

een ELISA-test voor *Mycoplasma synoviae* op pluimveeserum, en - voor de kleine huisdieren - een immunohistochemie kleuring om parvovirus op te sporen.

DGZ volgt de gezondheidssituatie van de Belgische veestapel op de voet. Naar jaarlijkse gewoonte worden de **resultaten van deze monitoring** voor verschillende diersoorten op de website gepubliceerd.

Veepeler Varken rondt het project 'Kreupelheid bij vleesvarkens' af.

Het onderzoek levert **interessante inzichten** op. Zo speelt *Mycoplasma hyosynoviae* wellicht een belangrijke rol in de problematiek van kreupelheid. Anderzijds is de aandoening ook vaak het gevolg van een combinatie van factoren. In parallel start Veepeler Varken een nieuw project rond plotse sterfte bij vleesvarkens.

De Salmonella-resultaten voor 2019 tonen aan dat **Salmonella Infantis nog steeds het meest voorkomende serotype is bij pluimvee**, zowel bij leghennen als bij vleeskippen.

JUNI

JULI

Het DGZ Labo introduceert de mogelijkheid om een **volledig metabool pakket van biochemische analyses** uit te voeren **op gepoolde serummonsters van runderen**. Op die manier kan een bedrijf **relevante informatie verzamelen op groepsniveau**.

In 2019 onderzochten de dierenartsen pathologie bijna **10.000 dieren op autopsie**. In juli presenteren ze de activiteitenverslagen met de resultaten van de werking in 2019 en een beschrijving van de trends van de voorbije vijf jaar.

Een **Veepeilerproject** nam het biestbeleid op **43 melkvee- en 44 vleesveebedrijven onder de loep**. Zodat alle onderzochte bedrijven bleken goed om te gaan met biest. Toch is er nog ruimte voor verbetering.

Het demoproject "**Optimaal speenmanagement**": gerichte coaching naar een betere gezondheidsstatus" gaat van start. Met dit project waarin DGZ partner in is willen we **varkenshouders helpen in het streven naar een betere gezondheidsstatus bij de gespeende biggen en bij het verminderen van hun antibioticagebruik**.

We beleven opnieuw een hete zomer. Hitte is nefast voor zowel het welzijn als de productieresultaten van de dieren. **DGZ reikt daarom tips aan om het de dieren zo comfortabel mogelijk te maken en de negatieve gevolgen van hittestress zoveel mogelijk te beperken.**

Vijf jaar na de start van het BVD-bestrijdingsprogramma heeft **al 99,2% van de Vlaamse rundveebeslagen het BVD-vrij bedrijfsstatuut**.

Veepeiler Rund publiceert zijn activiteitenrapport 2019. Mastitis, vruchtbaarheidsproblemen, abnormale uitval bij volwassen dieren en kalversterfte waren de **belangrijkste oorzaken van bedrijfsproblemen** waarvoor beroep gedaan werd op Veepeiler.

De dierenartsen pathologie merken een eerste geval van **haemonchose bij lammeren** en een **longworminfectie bij een rund**, en roepen de sector op om alert te zijn.

AUGUSTUS

SEPTEMBER

Bij DGZ labo gaat de externe audit monsternamen verwerkte mest en analyses microbiologie door. **DGZ behoudt de VLAREL erkenning met betrekking tot het leefmilieu**.

Het **demoproject rond kalveropfok** waarin DGZ co-partner is, wordt met een kleine vertraging omwille van Covid opgestart.

Met de komst van de nieuwe dierengezondheidswet voor IBR op 21 april 2021 worden **alle niet-vrije rundveebedrijven aangemoedigd om dit stalseizoen alsnog het IBR-vrije statuut te behalen**.

Goede praktijken en verbeteracties voor kalvermanagement in de melkveehouderij: dat is het doel van het project KalFit, dat tot stand kwam naar aanleiding van recente, suboptimale groeimetingen op Vlaamse melkveebedrijven.

Het **demonstratieproject 'Ziekten van A(bortus) tot Z(woegerziekte)'** richt zich op de **preventieve gezondheidszorg bij kleine herkauwers**.

In oktober vinden er drie discussieavonden plaats voor de veehouders.

Op 29 oktober geeft DGZ **presentaties over bioveiligheid en diergezondheid op de virtuele vergadering van het "Lokaal diergezondheidsnetwerk"** van het FAVV.

Een project van **Veepeiler Varken** ging na welke virussen een rol spelen bij verwerpingen op varkensbedrijven. **De oorzaak van verwerpingen bij varkens blijkt vaak niet-viraal en multifactorieel.**

Op 9 oktober is er de **virtuele aftrap van het Europese ROADMAP-project** met 56 deelnemers van 44 organisaties. Samen met andere sectorpartners draagt DGZ zijn steentje bij in **de zoektocht naar innovatieve oplossingen om de verspreiding van antibioticaresistentie in de veeteelt tegen te gaan. Hierbij wordt de volledige keten benaderd.**

NOVEMBER

Voor de bedrijven die (opfok)beren monitoren binnen het PRRS-programma is er nu ook het **handige Samenvattend Rapport Beren PRRS-Monitor**.

Dankzij het **project 'Optimaal Spenen'**, gesteund door de provincie West-Vlaanderen, kunnen varkenshouders hun **speenmanagement onder de loep nemen aan de hand van een checklijst en leren uit de ervaringen van collega's via filmpjes**.

Op 20 november juicht DGZ de **herwinning op Europees niveau van de vrije status van België voor Afrikaanse varkenspest** toe. De ziekte circuleert evenwel nog steeds in Oost-Europa: waakzaamheid blijft geboden.

Verspreid over Vlaanderen en Wallonië, zijn **verschillende besmettingen vastgesteld met de hoogpathogene en laagpathogene variant van het vogelgriepvirus H5**. Er geldt een algemene ophokplicht, voor particulieren ook vanaf 15 november.

De gebouwen in Torhout en Lier krijgen een nieuw logo. De baseline van onze groep 'Samen voor mens en dier' klinkt actueler dan ooit: de gezondheid van mens en dier zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.

Op 18 december wordt er een **haard van rundertuberculose vastgesteld in de provincie Luik**. Op Europees niveau is België sinds 2003 officieel vrij van rundertuberculose. Een sporadisch geval, zoals dit hier in Luik, brengt deze status niet in gevaar.

Veepeiler Rund start een project rond Hemorrhagisch bowel syndroom (HBS), een ziekte van het spijsverteringskanaal die voornamelijk volwassen melkkoeien in de tweede of latere lactatie treft. Met dit project wil Veepeiler de risicofactoren van HBS in kaart brengen.

In opdracht van het FAVV verzorgt DGZ de **praktische organisatie van de winter screening op Vlaamse rundveebedrijven**. Begin december informeert DGZ alle betrokken bedrijfsdierenartsen en veehouders over wat hen te doen staat voor de editie 2020-2021.

DGZ en MCC introduceren een **tankmelkonderzoek** waarmee **melkveehouders kunnen monitoren of hun dieren voldoende mineralen opnemen via hun rantsoen**.

DECEMBER

De website van DGZ zit in een nieuw jasje. Opvallendste wijziging is dat de website **diersoortgeoriënteerd** is ingericht. De nieuwe site wint aan **gebruiksgemak**, ook voor mobiele gebruikers.

OKTOBER

2021

DGZ investeert continu in haar klanten en diensten

Ook in de moeilijkste omstandigheden, zoals het afgelopen jaar 2020, blijft DGZ samen met haar diverse partners continu investeren om haar rol als **dienstverlener en waardecreator** in de productieketen invulling te blijven geven. Door stabiele en betrouwbare diensten te leveren vanuit een beleid gebaseerd op no-nonsense, zoals de meeste veehouders ook in hart en nieren zijn, wil DGZ waarde creëren voor al haar klanten. Als **schakel** tussen de veehouder, zijn dierenarts en de overheid, stelt DGZ haar **klanten centraal** bij alles wat ze doet:

- Bij de behandeling van de 100.000 vragen die we via verschillende kanalen ontvangen, waarvan minder dan 1% échte klachten zijn. Zelfs dié **kansen tot verbetering** proberen we altijd opnieuw te grijpen.
- Bij de **ontwikkeling** van de procesoptimalisaties, de continue verbeteringsvoorstellen en de gezondheidsprogramma's. DGZ is erkend door de overheid om de **gezondheidssituatie van de Belgische veestapel** op de voet te monitoren. Door ervoor te zorgen dat de veehouder de gezondheidsrisico's voor zijn veestapel zo goed mogelijk in beeld heeft, creëert DGZ de mogelijkheid voor hem om te voldoen aan alle kwaliteitscriteria die de overheid of andere partijen bepalen in het kader van voedselveiligheid en de gezondheid van mens en dier.
- Bij onze keuze van de diensten die we prioritair verlenen, ook al is het op een alternatieve manier. Denk ook aan de verschillende laboanalyses en de diagnostiek. De veehouder kan bij DGZ de **kwaliteitsvolle en betaalbare begeleiding** vinden die hij nodig heeft en waar hij recht op heeft. Hierdoor kan DGZ samen met de veehouder en zijn bedrijfsdierenarts toegevoegde waarde creëren voor alle partijen in de keten.
- Bij de **kwaliteitsbewaking** van onze data en het delen van data. Maar ook bij het delen van informatie in het algemeen, bv. via onze vernieuwde, uiterst gebruiksvriendelijke website.
- Bij de keuze van onze **samenwerkingspartners in de keten**.

Samen voor gezonde dieren. Samen voor mens en dier!

Administratief adres:

Industrielaan 29
8820 TORHOUT

Maatschappelijke zetel:

Hagenbroeksesteenweg 167
2500 LIER

078 05 05 23
info@dgz.be

dgz.be